

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

GUDIKATUR

AVV. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB

Seduta ta' nhar it-Tnejn, 6 ta' Novembru, 2017

Avviz tat-Talba numru: **475 / 2016**

BORG MIZZI DANIELA

[K.I. NRU. 106075M]

VERSUS

ABOU HAIDAR MICHEL

[K.I. NRU. 69896M]

It-Tribunal;

Ra l-Avviz tat-Talba prezentat nhar is-26 ta' Ottubru, 2016 fejn l-attrici talbet li l-konvenut jigi kkundannat ihallas is-somma ta' elfejn u sitt mitt ewro (€2,600.00c) rapprezentanti self brevi manu maghmul minnha lejn il-konvenut fis-sena 2015 kif deskritt fl-imsemmi Avviz tat-Talba. Talbet ukoll l-ispejjez gudizzjarji u l-imghax legali bl-ghola rata sad-data tal-hlas effettiv.

Ra li l-kawza giet appuntata ghas-smiegh ghas-seduta tal-21 ta' Novembru, 2016;

Ra li ghad li debitament notifikat bl-atti ta' dawn il-proceduri, il-konvenut naqas milli jipprezenta risposta fit-terminu preskritt mil-ligi ghal dan il-ghan u lanqas ma deher personalment (jew tramite rapprezentant tieghu) ghas-smigh ta' dan il-procediment;

Ikkunsidra l-provi mressqa;

Ra l-atti kollha processwali;

Ra il-kapitolu prezentat mill-attrici fl-udjenza tat-22 ta' Settembru, 2017.

Ikkunsidra;

Illi l-Artikolu 9(2)(a) tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi illi, "*Bla hsara ghal kull regola msemmija fis-subartikolu (1), ġudikatur – Ghandu jiżgura li kaz ghandu, daqskemm ikun possibbli, jinstema' u jinqata sommarjament fl-istess jum tas-smigh tieghu u li dak is-smigh ma jtulx iktar minn seduta wahda.*"

Il-paragrafu (b) ta' l-Artikolu 13 ta' l-istess imsemmi Kapitolu jiddisponi illi, "*Jekk xi parti tonqos li tidher fid-data stabbilita ghas-smigh tal-kawza, id-disposizzjonijiet li gejjin ghandhom jghoddu ... Jekk il-konvenut jonqos li jidher, il-gudikatur jista jiddeċiedi l-kawza fin-nuqqas tal-konvenut u tista ssir ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut, u d-disposizzjonijiet tas-Sub-titolu VI tat-Titolu I tat-Tielet Ktieb tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, li jirrigwardaw l-ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut fil-qradi inferjuri ghandhom jghoddu mutatis mutandis.*"

Minn qari ta' din ic-citata disposizzjoni, jidher li hija mhollija fid-diskrezzjoni tat-Tribunal jekk huwa jiddiferixxiex il-kawza jew le ghal gurnata ohra sabiex jisma' lill-parti mharrka f'kaz li din ma tidhirx quddiemu.

Fil-kaz prezenti, u hekk kif registrat fl-udjenza tat-22 ta' Settembru, 2017, il-konvenut gie debitament notifikata bl-atti processwali. Cionostanti tali notifika, l-konvenut la ressaq risposta fit-terminu li trid u tghid il-ligi u lanqas ma deher ghas-seduti mizmuma quddiem it-Tribunal fil-perjodu wara n-notifika lilu ta' l-atti u, addirittura, lanqas ma deher xi rapprezentant tieghu sabiex isseh kontestazzjoni tal-pretiza attrici fl-udjenzi mizmuma minn dan it-Tribunal.

Gie prezentat kapitolu mill-attrici fl-udjenza tat-22 ta' Settembru, 2017 (*a fol. 31*) u l-kawza giet differita ghall-udjenza tas-27 ta' Ottubru, 2017, fejn il-konvenut (jew rapprezentant tieghu) baqa' ma deherx biex iwiegeb ghalih. Fid-dawl ta' tali omissjoni n-nota tal-mistoqsijiet tisthoqq li tkun emmnuta u ghalhekk ghandha tittiehed bhala mistqarra. Dan il-fatt gie debitament registrat fil-verbal ta' l-imsemmija udjenza (*a fol. 32*).

It-Tribunal josserva illi, in linea ta' principju, l-kapitolu hu fatt processwali li jgib mieghu effetti specifici, espressament prevvisti u determinati mil-ligi taht il-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta [*vide* Artt. 698(2) u 702(3)]. Minn tali disposizzjonijiet huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f' min lilu jigi deferit ta' fatt sfavorevoli ghal kapitolat u ta' vantagg ghall-parti li eskogitatu. Jinghad fid-decizjoni *in re Anthony Borg v. Samwel Veneziani* (Appell Inferjuri, 28 ta' April 1998), illi "*din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti ghaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova positiva li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lilu ghal ragunijiet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut.*" Fl-istess sens ara sentenza *in re Stephen Vella et v. Bollicine Limited* (Appell Inferjuri, 9 ta' Jannar, 2008).

Madanakollu, għalkemm huwa veru li l-kapitoli, meta s-subent ma jkunx wiegeb għalihom u ma jkunx iggustifika l-omissjoni tiegħu li jikkontesta l-kawza formalment, għandhom jitqiesu bhala konfessjoni (i.e., l'hekk imsejja konfessjoni gudizzjarja). Imma dana ma jfisserx li min hu tenut jiggudika huwa obligat joqghod dejjem fuq dik il-prezunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija semplici mezz ta' prova, u għandha tigi ezaminata u valjata flimkien mal-provi l-oħra kollha tal-kawza, b'mod illi, jekk il-kapitoli ma jkunux konfacenti mal-provi l-oħra tal-kawza, u l-gudikant jidhrilu li għandu jagħti prevalenza lil dawk il-provi l-oħra, l-konfessjoni prezunta derivanti mis-subizzjoni għandha ccedi quddiem dawk il-provi l-oħra. F'dan is-sens ara d-decizjoni *in re* **Tabib Dr. Antonio Zammit et v. Francesco Pace et** (Prim'Awla, 28 ta' Gunju, 1952). In tema, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jafferaw, u jikkawtelaw ukoll, illi tali prova wehida mhux necessarjament u bilfors għandha tiddemostra l-fondatezza tal-pretensjoni tal-parti attrici in kwantu dak l-istat migjub in essere bil-kapitolu ma għandux ifisser li qed jintroduci derogi għall-principju tal-piz tal-provi. Kif rilevati mill-Qorti ta' l-Appell kollegjali fil-kawza *in re* **James Trapani et v. Vincent Cilia** (28 ta' April 2000), "*il-kapitoli jitqiesu konfessati però dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova oħra li sa dak l-istadju setgħet kienet diga' prodotta quddiem il-Qorti. Dan għaliex kif gja' nghad is-subizzjoni setgħet tintalab f'kull parti tal-procedura.*"

In aggjunta mal-kapitolu fuq imsemmi, t-Tribunal sema' lill-attrici fl-udjenza tas-27 ta' Ottubru, 2017 fejn, bil-gurament tagħha, kkonfermat li l-ammont ta' elfejn u sitt mitt ewro (€2,600.00c), deskritt fl-Avviz tat-Talba, għadu dovut lilha mill-konvenut u li l-ebda hlas ta' porzjon minnu ma sehħ da parti ta' l-istess konvenut fil-mori ta' dawn il-proceduri. Tali dikjarazzjoni giet debitament verbalizzata fl-atti ta' dawn il-proceduri (*vide* l-verbal ta' l-udjenza relattiva).

Jirrizulta, anke bl-adoperu tad-diskrezzjoni ekwitattiva vestita f'dan it-Tribunal *ex lege* skond l-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta, li t-talba attrici hija fondata u li ma tressqet l-ebda prova li b'xi mod turi li dak li intqal mill-attrici ma għandux mis-sewwa. Wara li sema' lill-attrici koncizament tispjega l-fatti tal-kaz u dwar l-ammont pretiz, u peress ukoll li ma tressqet l-ebda prova li b'xi mod turi li dak li intqal mill-attrici ma għandux mis-sewwa, t-Tribunal hu konvint li mill-assjem tal-provi mressqa, t-talba attrici hija gustifikata u timmerita akkoljiment.

Illi għalhekk, in vista tal-provi pprezentati quddiemu, u fid-dawl ta' dak fuq kunsidrat, it-Tribunal ma għandu l-ebda triq oħra hlief li jiddikjara li l-ammont mitlub mill-attrici bhala dovut mill-konvenut.

Għalhekk, it-Tribunal, jaqta u jiddeciedi dan il-kaz billi jilqa t-talba ta' l-attrici u konsegwentement jikkundanna lill-konvenut ihallasha s-somma ta' elfejn u sitt mitt ewro (€2,600.00c), bl-imghaxijiet legali bir-rata ta' tmienja fil-mija (8%) fuq dan l-

ammont jibdew jiddekorru mis-26 ta' Ottubru, 2016 (li hija d-data tas-sejha gudizzjarja permezz ta' l-Avviz tat-Talba) sad-data tal-hlas effettiv.

L-ispejjez kollha tal-proceduri, kif mitlub fl-att promotur, huma kollha a kariku tal-konvenut.

ft. AVV. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB
Gudikatur

ft. ADRIAN PACE
Deputat Registratur